

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 1 no 26

Nr.10.11

Vadlīnijas ziņošanai par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 2 no 26

Satura rādītājs

I VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI	3
1. VADLĪNIJU MĒRĶIS:	3
2. VADLĪNIJĀM SAISTOŠIE NORMATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI:	3
II TERMINU SKAIDROJUMI.....	4
III NEATBILSTĪBU KLASIFIKĀCIJA, RAŠANĀS, VEIDI, IZVĒRTĒŠANA	6
4. VEICAMĀ RĪCĪBA NEATBILSTĪBAS KONSTATĒŠANAS GADĪJUMĀ:	6
5. NEATBILSTĪBU KLASIFIKĀCIJA PĒC IETEKMES VEIDA (NEATBILSTĪBA VAR RADĪT FAKTISKU VAI IESPĒJAMU KAITĒJUMU ES BUDŽETAM:	7
7. BIEŽĀK KONSTATĒTO NEATBILSTĪBU VEIDI:.....	9
9. IESPĒJAMO NEATBILSTĪBU IZVĒRTĒŠANA:	11
10. LĪGUMSLĒDZĒJESTĀDES RĪCĪBA GADĪJUMĀ, JA NEATBILSTĪBAS VEIDS IR „AIZDOMAS PAR KRĀPŠANU VAI ORGANIZĒTO NOZIEDZĪBU”.....	12
IV ZIŅOŠANA PAR KONSTATĒTO NEATBILSTĪBU.....	14
11. LĒMUMA PIENĒMŠANA PAR NEATBILSTĪBU:	14
12. NEATBILSTĪBAS IEVADE VIS:	14
13. CETURKŠŅA SANĀKSME PAR KONSTATĒTAJĀM NEATBILSTĪBĀM:	14
14. ZIŅOŠANA EIROPAS KOMISIJAI PAR CETURKŠŅĪ KONSTATĒTAJĀM NEATBILSTĪBĀM SI IR JĀNODROŠINA DIVU MĒNEŠU LAIKĀ PĒC CETURKŠŅA BEIGĀM, NOSŪTOT ZIŅOJUMU EK/OLAF (NOSPĒIŽOT IMS POGU “SEND” (SŪTĪT)).....	15
15. ZIŅOŠANA EK PAR STEIDZAMIEM NEATBILSTĪBU GADĪJUMIEM:	15
16. LĪGUMSLĒDZĒJESTĀDE PAR KONSTATĒTAJĀM NEATBILSTĪBĀM EK NEZIŅO:	15
V NEATBILSTOŠI VEIKTO IZDEVUMU ATGŪŠANA	16
21. NEATBILSTOŠI VEIKTO IZDEVUMU ATGŪŠANAS TERMIŅI:	18
23. RĪCĪBA GADĪJUMOS, KAD NEATBILSTOŠU LĪDZEKĻU ATGŪŠANA NAV IESPĒJAMA:	18
VI INFORMĀCIJAS IEVADE VIS UN EK/OLAF IMS	20
VIII NEATBILSTĪBU SLĒGŠANA	21
NEATBILSTĪBU PIEMĒRI.....	22

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 3 no 26

I Vispārīgie jautājumi

1. Vadlīniju mērķis:

Lai nodrošinātu vienotu izpratni par Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk – ES fondi) 2007.-2013.gada plānošanas perioda projektos konstatēto neatbilstību definīciju, klasifikāciju, rašanos, veidiem, informēšanu par iespējamajām neatbilstībām, konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu, informācijas uzkrāšanu ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmā (turpmāk – VIS), kā arī informācijas ievadi Eiropas Komisijas izveidotajā un Eiropas Kāpšanas novēršanas un apkarošanas biroja uzturētajā datu apmaiņas sistēmā (turpmāk – EK/OLAF IMS), ES fondu vadošā iestāde (turpmāk – VI) ir izstrādājusi vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu.

2. Vadlīnijām saistošie normatīvie akti un citi dokumenti:

- 2.1. Komisijas 2006.gada 11.jūlija Regula (EK) Nr.1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr.1260/1999;
- 2.2. Komisijas 2006.gada 8.decembra Regula (EK) Nr.1828/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu;
- 2.3. Komisijas 2006.gada 8.decembra Regula (EK) Nr.1826/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu;
- 2.4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 25.oktobra Regula (ES, EURATOM) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu;
- 2.5. Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 18.jūlija Regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr.1296/2013, (ES) Nr.1301/2013, (ES) Nr.1303/2013, (ES) Nr.1304/2013, (ES) Nr.1309/2013, (ES) Nr.1316/2013, (ES) Nr.223/2014, (ES) Nr.283/2014 un Lēmumu Nr.541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr.966/2012;
- 2.6. Padomes 2000.gada 29.maija Regula (EK) Nr.1346/2000 par maksātspējas procedūrām;
- 2.7. Eiropas Parlamenta un Padomes 2015.gada 20.maija [Regula \(ES\) Nr.2015/848](#) par maksātspējas procedūrām (pārstrādāta redakcija);
- 2.8. ES fondu vadības likums (turpmāk – Likums);

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 4 no 26

- 2.9. Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2010.gada 10.augusta noteikumi Nr. 740 „Kārtība, kādā ziņo par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, pieņem lēmumu par piešķirtā finansējuma izlietojumu un atgūst neatbilstošos izdevumus” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 740);
- 2.10. VIS Biznesa rokasgrāmata;
- 2.11. EK 2009.gada 18.februāra [Informatīvs paziņojums par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem](#);
- 2.12. VI vadlīnijas Nr.10.10. par finanšu korekciju piemērošanu ES struktūrfondu, Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta, Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansētajos projektos.
- 2.13. Eiropas Komisijas vadlīnijas “Guidance note to Certifying Authorities on reporting on withdrawn amounts, recovered amounts, amounts to be recovered and amounts considered irrecoverable, applicable to programming period 2007-2013 and the remainder of the 2000-2006 programming period”;
- 2.14. Eiropas Komisijas 2011.gada 19.oktobra vadlīnijas ES fondu līdzfinansētajām izmaksām piemērojamo finanšu korekciju noteikšanai publiskā iepirkuma noteikumu neizpildes gadījumā (<http://www.esfondi.lv/page.php?id=1182>);
- 2.15. Eiropas Komisijas 2010.gada 28.janvāra darba dokuments par vienkāršotajām izmaksām (COCOF 09/0025/04-EN);
- 2.14. Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja Krāpšanas novēršanas informācijas sistēmas IMS lietotāja rokasgrāmata – <https://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi>.

II Terminu skaidrojumi

3. Lietotie termini:

- 3.1. “uzņēmējs”¹ ir ikviena fiziska vai juridiska persona vai cita vienība, kas piedalās fondu sniegtā atbalsta īstenošanā, izņemot dalībvalsti, kas īsteno valsts varu. Ar uzņēmēju šo vadlīniju kontekstā saprot gan projekta iesnieguma iesniedzēju, gan finansējuma saņēmēju.
- 3.2. ”neatbilstība”²:
- jebkurš Latvijas Republikas vai ES tiesību akta pārkāpums, kas atbilst Padomes 2006.gada 11.jūlija Regulas (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus

¹ Atbilstoši Regulas Nr.1828/2006 27.panta a punktā noteiktajam.

² Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 10.augusta noteikumiem Nr.740 „Kārtība, kādā ziņo par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, pieņem lēmumu par piešķirtā finansējuma izlietojumu un atgūst neatbilstošos izdevumus”.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 5 no 26

noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999, 2.panta 7.punktam³;

- ja ES fonda projekta iesniedzējs vai finansējuma saņēmējs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 189.² panta trešajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu, un attiecīgais kompetentas institūcijas lēmums ir stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams vai attiecīgais tiesas spriedums ir stājies spēkā (attiecināms, ja ES projekta iesniedzējs vai finansējuma saņēmējs nav valsts tiešās pārvaldes iestāde);⁴
- ja ES fonda projekta iesniedzējs vai finansējuma saņēmējs ir atzīts par vainīgu Krimināllikuma 280.panta otrajā daļā minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un attiecīgais tiesas spriedums vai prokurora priekšraksts par sodu ir stājies spēkā (attiecināms, ja ES fonda projekta iesniedzējs vai finansējuma saņēmējs ir fiziska persona);
- ja ES fonda projekta iesniedzējam vai finansējuma saņēmējam par Krimināllikuma 280.panta otrajā daļā minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir piemērots piespiedu ietekmēšanas līdzeklis un attiecīgais tiesas spriedums ir stājies spēkā (attiecināms, ja ES fonda finansējuma saņēmējs ir privāto tiesību juridiska persona).

3.3. “pirmais administratīvais vai tiesas konstatējums” ir kompetentas (administratīvas vai tiesas) iestādes pirmais rakstiskais novērtējums, kurā, pamatojoties uz īpašiem faktiem, izdara secinājumus par neatbilstības faktu, neskarot iespēju šo secinājumu vēlāk pārskatīt vai atsaukt, ņemot vērā administratīvas vai tiesas procedūras attīstību. Sadarbības iestāde (turpmāk – SI) vai atbildīgā iestāde (turpmāk – AI) arī var būt „pirmās administratīvās konstatācijas” veicējs Regulas Nr.2035/2005 1.panta izpratnē⁵. Šajā gadījumā nav burtiski jāuztver, ka tiek uzsākts administratīvais process vai kriminālprocess, jo lietas izskatīšanu regulē nacionālie tiesību akti. SI vai AI visbiežāk ir pirmā, kas konstatē neatbilstību, ko arī rakstiski fiksē. Tālākais risinājums ir atkarīgs no katra gadījuma.

3.4. “aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” ir neatbilstība, kuras dēļ ierosina administratīvu un/vai tiesas procedūru valsts līmenī, lai konstatētu tīšu darbību vai bezdarbību, jo īpaši, krāpšanu, kā minēts Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību 1.panta 1.punkta a) apakšpunktā:

a) Attiecībā uz izdevumiem, jebkura apzināta darbība vai bezdarbība attiecībā uz:

- *viltotu, nepareizu vai nepilnīgu apgalvojumu vai dokumentu lietošanu vai uzrādīšanu, kā rezultātā ir notikusi nelikumīga piesavināšanās vai pretlikumīga*

³ Neatbilstība ir jebkurš kopienas tiesību aktu pārkāpums, kas noticis saimnieciskās darbības subjekta darbības vai bezdarbības dēļ un kas rada vai varētu radīt kaitējumu ES vispārējam budžetam, prasot no vispārējā budžeta segt nepamatotu izdevumu daļu.

⁴ Šī tiesību norma tiek piemērotas par pārkāpumiem, kuri izdarīti līdz 2020.gada 30.jūnijam, bet no 2020.gada 1.jūlija tiek piemērots Imigrācijas likuma 68.⁴ pants.

⁵ „pirmā administratīvā vai tiesas konstatācija” ir pirmais rakstiskais novērtējums, ko veikusi kompetentā administratīvā iestāde, kurā, pamatojoties uz konkrētiem faktiem, tiek secināts, ka pastāv neatbilstība, neierobežojot iespēju, ka šo secinājumu var pārskatīt vai vēlāk atsaukt administratīvās vai tiesvedības procedūras virzības rezultātā.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 6 no 26

līdzekļu paturēšana no Eiropas Kopienų Kopbudžeta fondiem vai budžetiem, kurus administrē Eiropas Kopienas, vai kurus administrē Eiropas Kopienų vārdā,

- informācijas neizpaušanu, tādējādi pārkāpjot īpašu pienākumu, kam ir tādas pašas sekas⁶

- līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu, kas neatbilst mērķiem, kam šie līdzekļi tika sākotnēji piešķirti;

- 3.5. „bankrots” ir maksātnespējas procedūra Eiropas Parlamenta un Padomes 2015.gada 20.maija Regulas Nr.2015/848 2.panta 4.punkta nozīmē. Maksātnespējas likuma 120.panta izpratnē bankrots ir maksātnespējas procesa pabeigšana ar tiesas lēmumu, neīstenojot tiesiskās aizsardzības procesu.
- 3.6. „līgumslēdzēja iestāde” – AI vai SI, kas ar finansējuma saņēmēju noslēgusi civiltiesisko līgumu vai vienošanos par projekta īstenošanu⁷;
- 3.7. „neatbilstoši veikto izdevumu atgūšana” – darbību kopums, (Atmaksa, Norakstīšana, Ziņošana MK, Ieturēšana no kārtējā vai nākamā maksājuma, Ieturēšana samazinot projekta attiecināmās izmaksas, Maksātnespēja, Labprātīga atmaksa), lai atjaunotu situāciju (Izdalīti divi līmeņi – (1) nacionālais (2) ES), kurā izdevumi, kas veikti no ES fondiem un Latvijas valsts budžeta, atbilst piemērojamiem Latvijas Republikas un ES tiesību aktiem.
- 3.8. „sistēmiska neatbilstība” – ir atkārtots vai vienreizējs pārkāpums, kas radies no pastāvošiem būtiskiem trūkumiem vadības un kontroles sistēmā, kuras prasības noteiktas EK Regulas Nr.1083/2006 VI sadaļā⁸.

III Neatbilstību klasifikācija, rašanās, veidi, izvērtēšana

4. Veicamā rīcība neatbilstības konstatēšanas gadījumā:
- 4.1. tiek konstatēta neatbilstība, informācija tiek ievadīta VIS.
- 4.2. gadījumā, ja ir aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību, pamatojoties uz iestādes lēmumu, lieta tiek iesniegta tiesībsargājošajās institūcijās, attiecīgi:
- 4.2.1. tiek ierosināta krimināllieta un konstatēts noziedzīga nodarījuma sastāvs, kas pamato SI vai AI iepriekš konstatēto neatbilstību;
- 4.2.2. tiek ierosināta krimināllieta, bet netiek konstatēta noziedzīga darbība, kā rezultātā SI vai AI ir papildus jāizvērtē, vai iepriekš konstatētā neatbilstība paliek spēkā, un izdevumi netiek attiecināti, vai neatbilstības lieta ir slēdzama;

⁶ Lūdzam MK noteikumu Nr.740 3.punktā noteiktajām institūcijām pievērst īpašu vērību šādu aizdomu gadījumā, un ja nepieciešams konsultēties ar tiesībsargājošajām iestādēm.

⁷ Atbilstoši MK noteikumu Nr.740 4.punktam.

⁸ EK 2011.gada 19.oktobra vadlīnijas „Guidelines on the principles, criteria and indicative scales to be applied in respect of financial corrections made by the Commission under Articles 99 and 100 of Council Regulation (EC) N° 1083/2006 of 11 July 2006”.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 7 no 26

4.2.3. neierosina krimināllietu, bet konstatētā neatbilstība paliek spēkā, un izdevumi netiek attiecināti;

4.2.4. neierosina krimināllietu un iepriekš konstatētā neatbilstība tiek slēgta pēc SI vai AI papildus faktu izvērtējuma (t.sk. atmaksa finansējuma saņēmējam, ja attiecināms).

4.3. Neatbilstības var būt gan sistēmiskas, gan atsevišķi gadījumi:

4.3.1. Par sistēmisku neatbilstību uzskatāms jebkurš nopietns vadības un kontroles sistēmas efektīvas darbības trūkums, kas norādīts kā konstatējums Revīzijas iestādes/Eiropas Komisijas audita atzinumā un rada neatbilstoši veiktus izdevumus. Sistēmiskas neatbilstības gadījumā konstatējums tiek attiecināts uz visām darbībām/projektiem, kas varētu būt ietekmēti.

4.3.2. Atsevišķi gadījumi – neatbilstība/s ir konstatēta/s konkrētā projektā un tā/s ir saistīta/s ar projekta iesniedzēja un finansējuma saņēmēja darbību vai bezdarbību.

4.4. Neatbilstība var rasties ES tiesību akta pārkāpuma un/vai nacionālo tiesību aktu pārkāpuma rezultātā.

4.5. Neatbilstību var izraisīt gan apzināta darbība vai bezdarbība, gan neapzināta darbība vai bezdarbība (gadījumā, ja nav iespējams pierādīt, ka attiecīgā darbība vai bezdarbība ir bijusi apzināta, iepriekš izplānota). Piemēram, apzināta darbība ir krāpšana, jo krāpšanu var veikt tikai ar nodomu, krāpšana nav iespējama pārpratuma, nekompetences, nolaidības vai citu kļūmju dēļ. Savukārt apzināta bezdarbība nozīmē kādas noteiktas darbības neveikšanu, ja subjektam attiecīgajā situācijā bija pienākums rīkoties.

4.6. Ja ir aizdomas vai ir saņemta jebkāda informācija (piemēram, informācija no publiskiem reģistriem, trešajām personām, masu saziņas līdzekļiem) par iespējamiem pārkāpumiem projektā, šo gadījumu var uzskatīt par iespējamu neatbilstību un pēc gadījuma, par kuru ir informācija, izvērtēšanas līgumslēdzējinstāde pieņem lēmumu par to, vai gadījums ir vai nav neatbilstība.

5. Neatbilstību klasifikācija pēc ietekmes veida (neatbilstība var radīt faktisku vai iespējamu kaitējumu ES budžetam):

5.1. Neatbilstība ar finansiālu ietekmi – neatbilstība, kurā finansējuma saņēmējam ir veikta ES fondu līdzekļu izmaksa, un veiktajā maksājumā ir ietverti neattaisnoti/neattiecināmi/nepamatoti izdevumi, piemērota jebkura no atgūšanas procedūrām un nodrošināta projekta attiecināmo izdevumu samazināšana.

Piemēram:

a) Revīzijas iestāde, veicot sertifikācijas iestādes apstiprināto izdevumu revīziju, veic izlases pārbaudi kādam SI veiktam maksājumam, kuras laikā konstatē, ka daļa no izdevumiem, kuri ir samaksāti finansējuma saņēmējam, ir neatbilstoši veikti. Šajā gadījumā SI ir jānodrošina neatbilstoši veikto izdevumu atgūšana.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 8 no 26

b) Veicot pārbaudi projekta īstenošanas vietā tiek konstatēts, ka 1) Progresā ziņojumā norādīto un iepriekš apmaksāto darbu apjoms neatbilst faktiski veiktajam vai 2) projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi tiek izmantoti projektā neparedzētām aktivitātēm (piemēram, iznomāti).

c) Finansējuma saņēmējs iesniedz maksājuma pieprasījumu par datoriekārtas vai citas preces vai pakalpojuma iegādes izdevumu atmaksu. Līgumslēdzējinstāde, pārbaudot finansējuma saņēmēja iesniegto pamatojošo dokumentāciju, konstatē, ka iepirkums par minēto iekārtu vai pakalpojumu sniegšanu veikts, neievērojot iepirkumu regulējošos normatīvos aktus.

5.2. Neatbilstība bez finansiālas ietekmes – ir pārkāpumi, par kuriem netiek konstatēti neatbilstoši veikti izdevumi, un izdevumi nav jāatgūst, tos ieturot no kārtējā vai nākamā maksājuma vai citā veidā, jo finansējuma saņēmējiem nav izmaksāts atbalsta finansējums. Šādos gadījumos informācija **nav jāievada VIS**. Tomēr visām AI/SI jānodrošina biežāk pieļauto neatbilstību bez finansiālas ietekmes/kļūdu analīzi, jāņem vērā pārvērtējot projekta riska līmeni, detalizētu informāciju par šādiem pārkāpumiem iekļaujot AI pusgada ziņojumos par ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu, kā arī veicot nepieciešamās darbības šo kļūdu novēršanai, piemēram, informējot finansējumu saņēmējus un ievietojot informāciju iestādes mājas lapā.

Piemēram:

Finansējuma saņēmējs, iesniedzot maksājuma pieprasījumu, ir norādījis neprecīzu datumu. Līgumslēdzējinstāde, veicot maksājuma pirmspārbaudi, šo kļūdu ir atklājusi un lūgusi finansējuma saņēmēju precizēt maksājuma pieprasījumu. Šādi gadījumi ir uzskatāmi par kļūdām un tiem nav finansiālas ietekmes – attiecīgi tie netiek ievadīti VIS.

5.2.1. Lauzti līgumi – informācija par gadījumiem, kad tiek laužts līgums ar finansējuma saņēmēju (piemēram, pēc abpusējas vienošanās) **nav jāievada VIS tikai tādos gadījumos, ja projektā nav veikti maksājumi** (gadījumā, ja ir aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību, informācija jāievada VIS arī tad, ja projekta ietvaros nav veiktu maksājumu) un līguma laušana neizriet no neatbilstības konstatēšanas attiecīgajā projektā. Detalizēta informācija par datu ievadi VIS lauztu līgumu gadījumos iekļauta šo vadlīniju VI sadaļā.

5.3. Neatbilstības un netiešo izmaksu nemainīgā likme:

5.3.1. Attiecināmajās netiešajās izmaksās atsevišķi neatbilstības netiek konstatētas. Atbilstoši EK vadlīnijām pārkāpumi attiecināmajās netiešajās izmaksās tiek vērtēti kontekstā ar tiešajām izmaksām – skaidrojums par attiecināmajām netiešajām izmaksām pieejams www.esfondi.lv mājas lapā sadaļā Vadlīnijas un skaidrojumi 2007.-2013.gads Vienkāršotās izmaksas (3.3.punkts). Gadījumā, ja neatbilstība konstatēta attiecināmajās izmaksās, tad atbilstoši EK vadlīnijām par neatbilstības summu uzskata neatbilstoši tiešo veikto un netiešo izmaksu nemainīgās likmes kopsummu.

Piemēram:

Līguma summa ir 6 380.00 eiro un netiešo izmaksu nemainīgā likme ir 15 %, attiecīgi, piemērojot 2% korekciju, neatbilstības summu veido 2% no tiešajām izmaksām (127,6 eiro) + 2% no flat-rate (19,14 eiro) = 146,74 eiro.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 9 no 26

6. Neatbilstības var rasties jebkurā brīdī (piemērus skatīt pielikumā):

6.1. Projekta iesnieguma sagatavošanas stadijā;

Piemēram:

MK noteikumi nosaka, ka projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas nav attiecināmas, bet projekta iesniedzējs, piesaistot ārpalpojuma sniedzēju, šīs izmaksas maksājumu pieprasījumā iekļauj kā attiecināmas, kad projekta iesniegums ir apstiprināts un projekta ieviešanas stadijā finansējuma saņēmējs iesniedz pirmo maksājuma pieprasījumu.

6.2. Projekta iesnieguma iesniegšanas un vērtēšanas stadijā;

Piemēram:

Neatbilstības var rasties, piemēram, slēdzot līgumu/vienošanos ar finansējuma saņēmēju par projekta īstenošanu līgumslēdzējierīstāde nav pārlicinājusies par finansējuma saņēmēja nodokļu parāda neesamību.

6.3. Projekta īstenošanas stadijā;

6.4. Pēc pēdējā maksājuma veikšanas finansējuma saņēmējam.

Piemēram:

Uzņēmums X ir saņēmis ES fondu līdzfinansējumu ar atbalsta intensitāti 60% apmērā iekārtas iegādei par kopējo summu 1 000 000 eiro. Iesniedzot projektu ES fondu līdzfinansējuma piesaistei, uzņēmums X pamato, ka iegādātā iekārta piecu gadu laikā ļaus dubultot ražošanas apjomus, kas tiek izvirzīts arī par vienu no projekta ilgtermiņa mērķiem. Trīs gadus pēc ES fondu līdzfinansējuma saņemšanas finansējuma saņēmējs iemaina iegādāto iekārtu pret tādu, kuras cena ir 500 000 eiro un uzturēšana izmaksātu mazāk, bet kuras ražošanas jauda ir par 20% zemāka. Šo trīs gadu laikā uzņēmuma ražošanas apjoms ir pieaudzis par 50%, bet, nomainot iekārtu, tas sāks samazināties, nenodrošinot projektā plānoto apjoma pieaugumu. Šajā gadījumā ir iestājušās būtiskas pārmaiņas, jo iekārtas maiņa ir ietekmējusi projekta mērķi – ražošanas apjoma pieaugumu atbilstoši projekta ilgtermiņa mērķim. Tā kā viss ES fondu atbalsts tika novirzīts iekārtas iegādei, attiecībā uz kuru iestājušās būtiskas pārmaiņas, finansējuma saņēmējam ir jāatmaksā ES fondu piešķirtais līdzfinansējums 100% apmērā, kas ir 600 000 eiro.

6.5. pēc pēcuzraudzības perioda beigām gadījumos, kad neatbilstība saistīta ar projekta īstenošanas laikā veiktajām darbībām, nevis saistībā ar darbībām, kas tika veiktas pēc pēcuzraudzības perioda beigām.

7. Biežāk konstatēto neatbilstību veidi:

7.1. Iepirkumu vai konkurences normu pārkāpumi (piemēram, nepareizu piedāvājumu vērtēšanas kritēriju izmantošana, neatbilstošas iepirkumu procedūras piemērošana, sarunu procedūras piemērošana, nepastāvot neparedzamiem apstākļiem, kā arī izmaiņu veikšana sākotnēji noslēgtajos iepirkumu līgumos u.tml.). Visa aktuāla informācija publiskajos iepirkumos iesaistītajiem pieejama Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā – <https://www.iub.gov.lv/lv/profesionalizacija>;

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 10 no 26

- 7.2. Neatbilstošs administratīvo izdevumu (t.sk. atalgojumu) aprēķins;
- 7.3. Iztrūkstoši vai neatbilstoši sagatavoti attaisnojuma dokumenti;
- 7.4. Projekta mērķu un rezultātu nesasniegšana;
- 7.5. Izdevumi, kas radušies pirms vai pēc attiecināmības perioda;
- 7.6. Projekta īstenošanas pārtraukšana (piemēram, projekta izmaksu sadārdzinājuma dēļ, finansējuma saņēmēja līdzfinansējuma nepietiekamības dēļ);
- 7.7. Interesešu konflikts⁹, iespējams interesešu konflikts;
- 7.8. Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību;
- 7.9. Izmaiņas projektā, kas neatbilst līgumam vai vienošanās par projekta īstenošanu, bez iepriekšējās saskaņošanas ar līgumslēdzējietādi, līguma grozījumu savlaicīga neveikšana (tai skaitā būtiskas pārmaiņas saskaņā ar Regulas (EK) Nr.1083/2006 57.pantu (skat. Regulas Nr.539/2010, ar ko groza Regulu Nr.1083/2006 1.panta 8.punktu).
8. Neatbilstību identificēšanas veidi:
- 8.1. Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk – IUB), AI vai SI veiktās iepirkuma pirmspārbaudes (lēmumu par neatbilstību pieņem AI vai SI), kā arī AI vai SI veiktās iepirkuma procedūras pārbaudes. Gadījumos, kad IUB, AI vai SI ir sniedzis negatīvu atzinumu un finansējuma saņēmējs nepārtrauc uzsākto iepirkumu procedūru AI/SI ir jāpieņem lēmums par neatbilstības konstatēšanu. Ja finansējuma saņēmējs, ņemot vērā IUB/AI/SI sniegto negatīvo atzinumu pārtrauc uzsākto iepirkumu procedūru, pirms līguma slēgšanas, IUB/AI/SI var uzskatīt konstatēto iespējamo neatbilstību par novērstu un finanšu korekciju nepiemēro. Lai nodrošinātu to, ka IUB/AI/SI negatīvie atzinumi tiek ņemti vērā un AI/SI nepieciešamības gadījumā atbilstoši tiem piemēro proporcionālo finanšu korekciju, informācijai ir jāparādās arī VIS neatbilstību sadaļā, jo negatīvs atzinums var tikt sniegts tikai gadījumā, kad situācija vairs nav maināma uzsāktās iepirkumu procedūras laikā (ja vien finansējuma saņēmējs nepārtrauc iepirkuma procedūru, tādējādi novēršot pārkāpumu) un var ietekmēt lēmumu par iepirkumu tiesību piešķiršanu. Skaidrojam, ka izdevumu neattiecināšana ir risks, ar kuru finansējuma saņēmējam ir jāreķinās gadījumos, kad tas nesagaida IUB/AI/SI atzinumu par uzsākto iepirkumu procedūru. Jāņem vērā IUB iepirkumu pirmspārbaudes rezultāts, piemēram, gadījumos, kad rezultāts ir „Negatīvs”, jāņem vērā IUB norādītā piemērojamā proporcionālā finanšu korekcija. Gadījumos, kad iestāde nolemj piemērot citādāku korekciju, nekā IUB piedāvāto, iestādes lēmumam par piemērojamās korekcijas apjomu jābūt īpaši pamatotam un dokumentētam”;
- 8.2. ES fondu vadības un kontroles sistēmas audits;
- 8.3. Maksājuma pieprasījuma (t.sk. pamatojošo dokumentu) pārbaude, pirms AI vai SI ir apstiprinājusi maksājuma pieprasījumu;

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 25.oktobra regula (ES, EURATOM) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu;

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 11 no 26

- 8.4. Sertifikācijas iestādes pārbaudes;
- 8.5. Revīzijas iestādes sertificēto izdevumu izlases pārbaude;
- 8.6. Pārbaudes projekta īstenošanas vietā;
- 8.7. Eiropas Komisijas audits;
- 8.8. VI deleģēto funkciju pārbaudes;
- 8.9. VI konstatējums uzraudzības un kontroles pasākumu ietvaros;
- 8.10. Atbilstoši IUB atzinumam;
- 8.11. Finansējuma saņēmējs ir pats uz to norādījis¹⁰;
- 8.12. Cits veids. Informācija par iespējamu neatbilstību no publiskiem reģistriem vai no trešajām personām (piemēram, informācija plašsaziņas līdzekļos, sūdzības, informācija no tiesībsargājošajām institūcijām utt.).

9. Iespējamo neatbilstību izvērtēšana:

9.1. Ja līgumslēdzējietāde (t.sk., ja iespējamo neatbilstību projektā konstatē VI, Revīzijas iestāde, Sertifikācijas iestāde, Maksājumu iestāde, AI vai SI (ja tā nav līgumslēdzējs)) ir saņēmusi informāciju par iespējamu neatbilstību, līgumslēdzējietādei šī informācija ir jāizvērtē un jāpieņem lēmums, vai konkrētais gadījums ir vai nav neatbilstība, kā arī jānovērtē, vai neatbilstību iespējams novērst.

9.2. Pēc neatbilstības identificēšanas līgumslēdzējietāde novērtē:

9.2.1. vai tās ir aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību. Informācija par krāpšanas pazīmēm ES fondu projektos meklējama arī EK 2009.gada 18.februāra Informatīvajā paziņojumā par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem Nr. COCOF 09/0003/00-EN)¹¹;

9.2.2. vai tas ir Regulas Nr. 1828/2006 29.panta gadījums par ziņošanu īpašos gadījumos (šādos gadījumos līgumslēdzējietādei jārikojas saskaņā ar šo vadlīniju 15.punktu);

9.3. Ja konstatēto iespējamo neatbilstību Latvijas Republikas vai ES normatīvo aktu kontekstā ir iespējams novērst, un nav iestājies 5.1.punktā minētais gadījums (veikts maksājums vai deklarēšana), tad jāveic attiecīgās darbības, informējot finansējuma saņēmēju vai jebkuru ES fondu vadībā iesaistīto iestādi, kuras darbības rezultātā var tikt negatīvi ietekmēta ES fondu vadība.

Piemēram:

a) Iepirkumu pirmspārbaudes laikā konstatētas nepilnības iepirkumu dokumentācijā. Ja finansējuma saņēmējs ņem vērā izteiktos komentārus, atbilstoši precīzē dokumentāciju

¹⁰ Atbilstoši EK Regulas Nr.1828/2006 28.panta 2.b) punktam par šāda veida neatbilstībām nav jāziņo EK/OLAF)

¹¹ http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/EK_Inform.zin._krapsana_ERAF,ESF,KF.pdf

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 12 no 26

un iepirkuma konkursu izsludina atbilstoši prasībām, iespējamā neatbilstība uzskatāma par novērstu.

b) Veicot pārbaudi projekta īstenošanas vietā un projekta īstenošanas laikā ir 1) konstatētas nepilnības izdevumus pamatojošo dokumentu noformēšanā, vai 2) ir konstatēts, ka nav noformēti visi nepieciešami ar darījumu veikšanu saistītie pamatojošie dokumenti vai 3) konstatētas nepilnības finansējuma saņēmēja organizatoriskajos dokumentos (projektu dokumentu plūsmas shēma, iekšējas kontroles sistēmas aprakstā, funkciju sadalījumā utt.). Līgumslēdzējinstāde var lūgt šīs nepilnības novērst, tādējādi novēršot neatbilstību, ja šīs nepilnības netiek novērstas, informācija ir jāievada VIS sadaļā „Neatbilstības”.

9.4. Ja līgumslēdzējinstāde (AI/SI) vai VI nepiekrīt Revīzijas iestādes ierosinātajām finanšu korekcijām, Sertifikācijas iestāde ietur no EK deklarējamajiem izdevumiem tos izdevumus, kurus Revīzijas iestāde atzinusi kā neatbilstošus¹². Sertifikācijas iestāde ieturētos izdevumus deklarē EK tikai tad, ja Revīzijas iestāde ir atzinusi ieturētos izdevumus par atbilstošiem. Šādos gadījumos līgumslēdzējinstādei, ievadot informāciju VIS sadaļā „Neatbilstības būtība un turpmākā rīcība” jāsniedz detalizēts situācijas apraksts.

10. Līgumslēdzējinstādes rīcība gadījumā, ja neatbilstības veids ir „aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”:

10.1. Gadījumos, ja rodas aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību, līgumslēdzējinstāde vērsas tiesībsargājošās institūcijās ar iesniegumu par aizdomām un informāciju ievada VIS. Divu nedēļu laikā pēc iesnieguma iesniegšanas tiesībsargājošajās institūcijās, no tām ir jālūdz informācija par lietas virzību. Arī gadījumos, kad tiesībsargājošās iestādes nav konstatējušas pārkāpumus, bet neatbilstību identificējušī iestāde, ņemot vērā tai pieejamo informāciju, turpina konstatējumu uzskatīt par neatbilstību ES fondu sistēmā vai projektos, informācija par lietu var tikt ievadīta EK/OLAF IMS (par visiem neatbilstību gadījumiem, kuri tiek klasificēti, kā „aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” ir jāziņo EK).

Ieteikums:

Pirms vērsties tiesībsargājošajās iestādēs ar iesniegumu par „aizdomām par krāpšanu vai organizēto noziedzību”, iesakām konsultēties ar tām, lai pārrunātu aizdomu pamatojošo informāciju, lai izvairītos no nepamatotas neatbilstību klasifikācijas kā „aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un pieņemtu lēmumus par turpmāko rīcību. Papildus iesakām vērsties tiesībsargājošajās institūcijās arī gadījumos, kad, piemēram, iekārtas iegādātas ārzonu uzņēmumos (ofšorā) un naudas plūsmas ir ļoti sadalītas, kā arī gadījumā, ja ir ļoti dārga iekārta, kura pārsniedz tirgus cenu, un ir iegādāta ārzonu uzņēmumos (ofšorā).

10.1.1. Komunikācija ar tiesībsargājošajām institūcijām:

a) Pieņemt lēmumu par konstatēto neatbilstību un lemt par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu var pirms kompetento tiesībsargājošo iestāžu pieņemtā lēmuma vai tiesas sprieduma stāšanās spēkā (gadījumos, kad AI vai SI ir pārliecināta par pārkāpumu).

¹² Atbilstoši MK noteikumu Nr.740 6¹.punktā noteiktajam.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 13 no 26

- b) Īpaši pamatotos un specifiskos gadījumos pieņemt lēmumu par konstatēto neatbilstību var pirms kompetento tiesībsargājošo iestāžu pieņemtā lēmuma vai tiesas sprieduma stāšanās spēkā un lemt par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu pēc tiesas sprieduma stāšanās spēkā. Vienlaikus līdz pilnīgai lietas apstākļu noskaidrošanai līgumslēdzējietāde neveic maksājumus FS, kā arī izdevumi netiek deklarēti EK.
- c) Ja lieta ierosināta pēc tiesībsargājošo iestāžu iniciatīvas un AI/SI, veic papildu pārbaudi, lai pārliecinātos, ka projekta ietvaros nav saskatāms pārkāpums vai iespējama krāpšana, nav nozīmes, vai projekts ir pabeigts vai ir īstenošanas stadijā. Ierosinātās lietas izbeigšanas datumam ir jābūt vienādam ar kriminālprocesa izbeigšanas datumu vai tiesas sprieduma spēkā stāšanās datumu. Šādiem gadījumiem ir jāseko līdzī un pēc lēmuma pieņemšanas par kriminālprocesa izbeigšanu vai tiesas sprieduma spēkā stāšanās ir jāsniedz atjaunoti ziņojumi EK/OLAF IMS.
- d) Gadījumos, kad AI vai SI ir radušās aizdomas par iespējamu krāpšanu un tā vērsusies ar iesniegumu tiesībsargājošajās institūcijās, līdz atbildes saņemšanas brīdim (t.sk., arī gadījumos, kad AI vai SI nav pārliecinātas par pārkāpumu), projektā apturama tālāku maksājumu veikšana līdz gala lēmuma pieņemšanai.

10.1.2. Ja tiesībsargājošās institūcijas paziņo par lietas neierosināšanu, tad līgumslēdzējietāde var:

- 10.1.2.1. Šo lēmumu pārsūdzēt augstākstāvošai amatpersonai vai tiesībsargājošai institūcijai;
- 10.1.2.2. Nepieciešamības gadījumā veikt atkārtotu padziļinātu pārbaudi pie finansējuma saņēmēja, lai novērtētu, vai nav konstatējama neatbilstība, kas nav klasificējama kā „aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”. Ja netiek konstatēta neatbilstība, lietu slēdz;
- 10.1.2.3. Ja tiek pieņemts lēmums par cita veida neatbilstību, VIS ir jāaktualizē neatbilstības veids.
- 10.1.2.4. Ja saņemts atteikums ierosināt krimināllietu, bet līgumslēdzējietāde uzskata, ka projekta īstenošanā ir konstatējams pārkāpums (t.sk., iespējama krāpšana), līgumslēdzējietādes konstatētā neatbilstība ir uzskatāma par pamatotu, un neatbilstoši veiktie izdevumi ir jāatgūst. Attiecīgi informācija par neatbilstību (nepieciešamības gadījumā mainot neatbilstības veidu) un atgūstamo maksājumu jāievada VIS.

N.B. Visus gadījumus, kad AI/SI sniegusi informāciju tiesībsargājošajās institūcijās vai tās pašas ir uzsākušas izmeklēšanu un par to informēja AI/SI, ir jāizskata ceturkšņa neatbilstību sanāksmē (vadlīniju 13.punkts), lai pieņemtu lēmumu par nepieciešamību ziņot EK/OLAF IMS. Par gadījumiem informācija ir jāievada VIS.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 14 no 26

!! Jāatceras, ka līgumslēdzējierstāde ir tieši atbildīga par veikto izdevumu attiecināšanu. Tas, ka tiesībsargājošās institūcijas neierosina lietu par krāpšanu vai organizēto noziedzību, nenozīmē, ka izdevumi ir veikti atbilstoši un ir jāattiecina. Šādi gadījumi ir jāskata katrs atsevišķi ar īpašu rūpību¹³.

IV Ziņošana par konstatēto neatbilstību

11. Lēmuma pieņemšana par neatbilstību:

MK noteikumu Nr.740 4.punktā noteiktās iestādes pēc projektā konstatētās iespējamās neatbilstības 10 darbadienu laikā pēc konstatēšanas brīža MK noteikumu Nr.740 4.un 5.punktā noteiktajā kārtībā informē attiecīgo AI vai SI. Līgumslēdzējierstāde, ņemot vērā tās rīcībā esošo citu papildinformāciju, izvērtē MK noteikumu Nr.740 4.punktā noteikto iestāžu sniegto informāciju par projektā konstatēto iespējamo neatbilstību un pieņem lēmumu par to, vai konstatētais gadījums ir vai nav neatbilstība, dokumentējot lēmuma pieņemšanas procesu, izsekojamības un audita liecību nodrošināšanai.

12. Neatbilstības ievade VIS:

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.740 4., 6. un 7.punktā minēto, ja iespējams neatbilstību konstatē VI, Revīzijas iestāde, Sertifikācijas iestāde, Maksājumu iestāde, AI vai SI (ja tā nav līgumslēdzējierstāde), tā elektroniski informē AI vai SI, kas ar finansējuma saņēmēju noslēgusi civiltiesisko līgumu vai vienošanos par projekta īstenošanu). Pēc informācijas izvērtēšanas un, ja nepieciešams, papildu informācijas izpēti līgumslēdzējierstāde pieņem lēmumu par neatbilstības konstatēšanu un informāciju ievada VIS. Līgumslēdzējierstāde, pieņemot lēmumu par neatbilstību, norāda pamatojumu atbilstoši veiktajam pārskatuma izvērtējumam (t.sk. šo vadlīniju 13.5.punktā minētajos gadījumos¹⁴). Informācija par datu ievadi VIS atrodama šo vadlīniju VI sadaļā.

13. Ceturkšņa sanāksme par konstatētajām neatbilstībām:

13.1. VI organizē sanāksmi ar visām MK noteikumu Nr.740 3.punktā minētajām institūcijām, lai apspriestu attiecīgajā ceturksnī konstatētās neatbilstības:

- a) Par kārtējā gada I ceturksni – līdz kārtējā gada maija 10.darbadienai;
- b) Par kārtējā gada II ceturksni – līdz kārtējā gada augusta 10.darbadienai;
- c) Par kārtējā gada III ceturksni – līdz kārtējā gada novembra 10.darbadienai;
- d) Par kārtējā gada IV ceturksni – līdz nākamā gada februāra 10.darbadienai.

13.2. MK noteikumu Nr.740 3.punktā minētajām institūcijām MK noteikumu Nr.740 noteikumu 9.punktā noteiktajā termiņā nepieciešamības gadījumā ir jāiesūta aktuālie problēmjautājumi, lai sanāksmē, vienojoties ar pārējām ES fondu administrēšanā iesaistītajām institūcijām, panāktu vienotu pieeju šo problēmu/jautājumu risināšanā.

¹³ Atbilstoši EK Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta izstrādātā Informatīvā paziņojuma par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem 1. un 2. pielikumā minētajiem krāpšanas veidiem un indikatoriem.

¹⁴ Pieņemtajam lēmumam par neatbilstību kā vienīgais pamatojums nevar būt atsauce uz RI ziņojumu

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 15 no 26

13.3. Darba grupa lemj par tām neatbilstībām, par kurām informācija ir jāievada EK/OLAF IMS¹⁵. Sanāksmes laikā tiek izskatīta informācija par visām attiecīgajā ceturksnī konstatētajām neatbilstībām. Pēc nepieciešamības neatbilstību darba grupas dalībnieki informē par iepriekšējos ceturkšņos konstatētajām neatbilstību lietām, kurās ir notikušas būtiskas izmaiņas¹⁶, kā arī tiek izskatīti aktuālie, iestāžu iesūtītie problēmjaudājumi.

13.4. Līgumslēdzējierstādei jāziņo EK par katru neatbilstību virs 10 000 eiro (ES fondu daļa) gadījumos, kad izdevumi ir iekļauti izdevumu deklarācijā un deklarēti, arī gadījumos, kad daļa no neatbilstību summas ir deklarēta, izņemot šo vadlīniju 16.punktā minētos gadījumus, un visiem gadījumiem, kas saistīti ar aizdomām par krāpšanu vai organizēto noziedzību.

Piemērs gadījumiem, kad viena neatbilstības daļa ir deklarēta un viena nav:

Projektā tiek konstatēti neatbilstoši veikti izdevumi 11 000 eiro apmērā, no kuriem deklarēti 1 000 eiro apmērā. VIS, šis gadījums ievadīts kā divas atsevišķas neatbilstības (deklarētā un nedeklarētā daļa), par šādu neatbilstību jāziņo EK/OLAF informāciju ievadot EK/OLAF IMS.

13.5. Gadījumos, kad neatbilstības konstatējusi Revīzijas iestāde, tā darbojas atbilstoši MK noteikumiem Nr. 501¹⁷.

14. Ziņošana Eiropas Komisijai par ceturksnī konstatētajām neatbilstībām SI ir jānodrošina divu mēnešu laikā pēc ceturkšņa beigām, nosūtot ziņojumu EK/OLAF (nospiežot IMS pogu "Send" (Sūtīt)).

15. Ziņošana EK par steidzamiem neatbilstību gadījumiem:

Līgumslēdzējierstādei jāievada informācija EK/OLAF IMS un tiešsaistes režīmā jānosūta EK triju darba dienu laikā pēc attiecīgās neatbilstības konstatēšanas, kas atbilst Regulas Nr.1828/2006 29.panta nosacījumiem (pastāv bažas, ka šīm neatbilstībām ļoti drīz var būt sekas ārpus šīs valsts teritorijas, vai ja neatbilstības liecina par jaunu izmantotu nelikumīgu rīcību), vienlaikus elektroniskā veidā informējot VI, Revīzijas iestādi, Sertifikācijas iestādi un AI, ja tā nav līgumslēdzējierstāde.

16. Līgumslēdzējierstāde par konstatētajām neatbilstībām EK neziņo:

16.1. Ja neatbilstības summa ir mazāka par 10 000 eiro un attiecas uz ES vispārējo budžetu (ES fondu daļu);

16.2. Gadījumos, uz kuriem finansējuma saņēmējs brīvprātīgi norādījis, pirms kāda no ES fondu administrēšanā iesaistītajām iestādēm pati to konstatējusi – vai nu pirms, vai arī pēc tam, kad finansējuma saņēmējam veikts maksājums, neatkarīgi no tā, vai izmaksas ir tikušas deklarētas EK, vai nē;

¹⁵ <https://afis.olaf.europa.eu/> - informāciju par sistēmas lietošanu skatīt ES fondu mājas lapā www.esfondi.lv

¹⁶ Regulas Nr.1828/2006 30.pants.

¹⁷ Ministru kabineta 2012. gada 24.jūlija noteikumi Nr.501 „Kārtība, kādā nodrošina revīzijas iestādes funkcijas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā”.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 16 no 26

- 16.3. Gadījumos, kuri ir konstatēti un koriģēti pirms maksājumu veikšanas finansējuma saņēmējam vai attiecīgo izdevumu iekļaušanas EK iesniegtajā izdevumu deklarācijā un kas nav saistīti ar aizdomām par krāpšanu vai organizēto noziedzību;
- 16.4. Netiek ziņots par vienkāršiem maksātnespēju gadījumiem – tādiem, kuri nekādā veidā nav saistīti ar konstatētajām neatbilstībām (piemēram, krāpšanas gadījumiem), vai tādi, kuros nav konstatēta neatbilstība pēc būtības.
17. Divu mēnešu laikā pēc katra ceturkšņa beigām līgumslēdzējietāde tiešsaistes režīmā informē EK par būtiskām izmaiņām iepriekš ziņoto neatbilstību lietās.
18. Līgumslēdzējietāde tiešsaistes režīmā ziņo EK par administratīvajiem vai tiesas lēmumiem vai to svarīgākajiem punktiem, kas attiecas uz šādu procedūru izbeigšanu, un īpaši ziņo par to, vai konstatētie fakti liecina par aizdomām par krāpšanu vai organizēto noziedzību, vai nē.

V Neatbilstoši veikto izdevumu atgūšana

19. Ja finansējuma saņēmējs ir tiešas vai pastarpinātas valsts pārvaldes iestādes, atvasinātas publiskas personas vai citas valsts iestādes, tad tiek piemērots šāds izdevumu atgūšanas mehānisms, paredzot trīs risinājumus:

1.risinājums. Neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšana – pamatojoties uz vienošanos par projekta īstenošanu, līgumslēdzējietāde nodrošina neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu no projekta kārtējā vai nākamā maksājuma. Līgumslēdzējietāde triju darbdienu laikā pēc informācijas par faktisko izdevumu ieturēšanu saņemšanas informē finansējuma saņēmēju un Sertifikācijas iestādi. Sertifikācijas iestādi informē gadījumā, ja attiecīgie izdevumi tika deklarēti EK. Datumu, kad Maksājumu iestāde veikusi maksājumu vai, ja maksājumu neveic, apstiprinājusi maksājuma pieprasījumu, no kura ietur neatbilstoši veiktos izdevumus, uzskata par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas datumu, un lietu slēdz.

2. risinājums. Neatbilstoši veikto izdevumu norakstīšana izdevumos – ja nav iespējams nodrošināt izdevumu ieturēšanu no projekta kārtējā vai nākamā maksājuma, un vienam projektam vienas neatbilstības gadījumā neatbilstoši veikto izdevumu summa nepārsniedz 120 eiro, līgumslēdzējietāde neatbilstoši veiktos izdevumus var norakstīt izdevumos. Līgumslēdzējietāde sagatavo grāmatvedības izziņu, kurā norāda Eiropas Savienības fonda, darbības programmas, prioritātes, pasākuma, aktivitātes, apakšaktivitātes un projekta numuru un nosaukumu, kopējo neatbilstoši veikto izdevumu kopsummu un tās sadalījumu pa finansēšanas avotiem, datumu, kad neatbilstoši veiktie izdevumi norakstīti izdevumos, un informē finansējuma saņēmēju. Triju darbdienu laikā pēc neatbilstoši veikto izdevumu norakstīšanas izdevumos līgumslēdzējietāde iesniedz grāmatvedības izziņas kopiju sertifikācijas iestādei. Datumu, kad līgumslēdzējietāde sagatavo grāmatvedības izziņu, uzskata par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas datumu un lietu slēdz. Gadījumā, ja neatbilstoši veikto izdevumu summa, piemēram, ir 200 eiro un 150 eiro var ieturēt no nākamā vai kārtējā maksājuma, bet 50 eiro ieturēt

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 17 no 26

nav iespējams, jo projekts ir beidzies, tos noraksta atbilstoši MK noteikumu Nr.740 IV nodaļā noteiktajam.

3. risinājums. Nav iespējama veikto izdevumu ieturēšana vai norakstīšana izdevumos – ja nav iespējams atgūt neatbilstoši veiktos izdevumus, veicot ieturēšanu vai norakstīšanu izdevumos, līgumslēdzējierīstāde triju darbdienu laikā rakstveidā informē finansējuma saņēmēju par iespēju labprātīgi atmaksāt neatbilstoši veiktos izdevumus, kopiju nosūtot Sertifikācijas iestādei. Ja divu nedēļu laikā pēc attiecīgās informācijas nosūtīšanas neatbilstoši veiktie izdevumi nav labprātīgi atmaksāti vai nav saņemta atbilde par iespēju veikt neatbilstoši veikto izdevumu labprātīgu atmaksu, līgumslēdzējierīstāde rakstveidā informē neatbilstošus izdevumus veikušās tiešās vai pastarpinātās valsts pārvaldes iestādes, atvasinātas publiskas personas vai citas valsts iestādes augstākas iestādes vadītāju, nosūtot informāciju saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 740 19.3.punktu. Ja tiek piemērota šeit minētā iespēja labprātīgi atmaksāt neatbilstoši veiktos izdevumus, par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas datumu uzskata datumu, kad neatbilstoši veiktie izdevumi ir ieskaitīti līgumslēdzējierīstādes Valsts kasē atvērtajā kontā, lietu slēdz. Par finansējuma saņēmēja piekrišanu labprātīgi atmaksāt neatbilstoši veiktos izdevumus līgumslēdzējierīstāde informē sertifikācijas iestādi trīs darbdienu laikā no piekrišanas saņemšanas. Ja noteiktajā termiņā neatbilstoši veiktie izdevumu nav labprātīgi atmaksāti vai nav saņemta finansējuma saņēmēja atbilde par iespēju tos labprātīgi atmaksāt, Finanšu ministrija veic darbības saskaņā ar MK noteikumu Nr. 740 23. un 24.punktu.

20. Ja finansējuma saņēmējs ir privātpersona, tiek piemērots šāds atgūšanas mehānisms, paredzot trīs risinājumus:

1. risinājums. Neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšana - pamatojoties uz noslēgto civiltiesisko līgumu par projekta īstenošanu, ietur neatbilstoši veiktos izdevumus no kārtējā vai nākamā maksājuma finansējuma saņēmējam. Līgumslēdzējierīstāde triju darbdienu laikā pēc faktiskās izdevumu ieturēšanas informē finansējuma saņēmēju un sertifikācijas iestādi. Sertifikācijas iestādi minētajā termiņā informē gadījumā, ja attiecīgie izdevumi tika deklarēti Eiropas Komisijai. Datumu, kad maksājumu iestāde veikusi maksājumu vai, ja maksājumu neveic, apstiprinājusi maksājuma pieprasījumu, no kura ietur neatbilstoši veiktos izdevumus, uzskata par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas datumu, un lietu slēdz.

2. risinājums. Neatbilstoši veikto izdevumu norakstīšana izdevumos - ja nav iespējams nodrošināt izdevumu ieturēšanu no kārtējā vai nākamā maksājuma finansējuma saņēmējam un vienam projektam vienas neatbilstības gadījumā neatbilstoši veikto izdevumu summa nepārsniedz 120 eiro, līgumslēdzējierīstāde neatbilstoši veiktos izdevumus var norakstīt izdevumos. Līgumslēdzējierīstāde sagatavo grāmatvedības izziņu, kurā norāda Eiropas Savienības fonda, darbības programmas, prioritātes, pasākuma, aktivitātes, apakšaktivitātes un projekta numuru un nosaukumu, kopējo neatbilstoši veikto izdevumu kopsummā un tās sadalījumu pa finansēšanas avotiem un datumu, kad neatbilstoši veiktie izdevumi norakstīti izdevumos, kā arī informē finansējuma saņēmēju. Trīs darbdienu laikā pēc neatbilstoši veikto izdevumu

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 18 no 26

norakstīšanas izdevumos līgumslēdzējiestāde iesniedz grāmatvedības izziņas kopiju sertifikācijas iestādei. Datumu, kad līgumslēdzējiestāde sagatavo grāmatvedības izziņu, uzskata par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas datumu un lietu slēdz.

3. risinājums. Nav iespējama veikto izdevumu ieturēšana vai norakstīšana izdevumos – ja nav iespējams atgūt neatbilstoši veiktos izdevumus, veicot ieturēšanu vai norakstīšanu izdevumos, līgumslēdzējiestāde vienojas ar finansējuma saņēmēju civiltiesiskā kārtībā vai izdod administratīvo aktu par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu triju mēnešu laikā no neatbilstības konstatēšanas, bet ne ilgāk kā Padomes 1995.gada 18.decembra Regulas (EK, EURATOM) Nr.2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 3.panta 1.punktā noteiktajā termiņā un triju darbdienu laikā to kopā ar brīdinājumu par administratīvā akta piespiedu izpildi paziņo finansējuma saņēmējam (civiltiesiskā kārtībā panāktās vienošanās, administratīvā akta un brīdinājuma kopiju nosūta sertifikācijas iestādei). Ja atgūšana uzsākta saskaņā ar administratīvo procesu, tad saskaņā ar to arī tiek pabeigta, savukārt, ja atgūšanas process uzsākts civiltiesiskā kārtībā, vēlākā posmā netiek pieņemts administratīvais akts. Par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas datumu uzskata datumu, kad neatbilstoši veiktie izdevumi ir ieskaitīti līgumslēdzējiestādes Valsts kasē atvērtajā kontā, lietu slēdz. Līgumslēdzējiestādei ir iespējams vienoties ar finansējuma saņēmēju par pakāpenisku neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu, vienojoties par atmaksas grafiku.

21. Neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas termiņi:

Termiņš kādā jāatgūst neatbilstoši veikti izdevumi EK tiesību aktos nav precīzi noteikts, tomēr, pamatojoties uz Eiropas Kopienu tiesas spriedumiem lietās par neatbilstošu līdzekļu atgūšanu pastāv uzskats, ka gadījumā, ja 12 mēnešu laikā no neatbilstošu izdevumu fakta konstatēšanas līgumslēdzējiestāde nav uzsākusi atgūšanas procedūras, šis fakts var tikt uzskatīts par nolaidību. Par nolaidību tiek uzskatīti gadījumi, ja neatbilstoši veiktie izdevumi nav atgūti 4 gadu laikā (8 gadu laikā lietās, kuras saistītas ar tiesas procedūru veikšanu).

22. Pēc analogijas kā visos neatbilstību gadījumos arī gadījumā, kad maksājums finansējuma saņēmējam vēl nav veikts (ir iesniegts maksājuma pieprasījums), bet izdevumi ir deklarēti (finansējuma saņēmējs projekta saistību izpildi nodrošina pašfinansēšanās shēmas ietvaros vai arī izmantojot aizņēmumu), par konkrēto summu ir jāsamazina projekta/ līguma attiecināmās izmaksas, kā arī informācija jāievada VIS (jāveic izmaiņas finansēšanas plānā, ja izdevumi ir deklarēti EK).

23. Rīcība gadījumos, kad neatbilstošu līdzekļu atgūšana nav iespējama:

23.1. Gadījumā, ja neatbilstoši veiktos izdevumus nav iespējams atgūt, līgumslēdzējiestāde rakstiski informē VI par neatgūstamajām summām un faktiem, kas ir būtiski lēmumam par zaudējuma kompensēšanu (nepieciešamības gadījumā ievadot informāciju arī

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 19 no 26

EK/OLAF IMS). Līgumslēdzējiestādei ir jāsniedz vismaz šāda informācija un dokumentācija¹⁸:

- konkursa rezultātā piešķirtā finansējuma akta kopija – līgumslēdzējiestādes izdots lēmums/rīkojums par ES fondu projekta iesnieguma apstiprināšanu;
- datums, kad veikts pēdējais maksājums finansējuma saņēmējam – datums, kad veikts pēdējais (noslēguma) maksājums finansējuma saņēmējam (gala saņēmējam);
- finansējuma atgūšanas rīkojuma kopija – līgumslēdzējiestādes vēstule finansējuma saņēmējam par finanšu korekcijas piemērošanu un neatbalstoši veikto līdzekļu atmaksu un/vai cits līgumslēdzējiestādes izdots dokuments (rīkojums, lēmums) par izmaksātā finansējuma atgūšanu;
- dokumentam, kas apstiprina finansējuma saņēmēja maksātnespēju, kopija (pievienojama finansējuma saņēmēja (gala saņēmēja) maksātnespējas gadījumos);
- kopsavilkuma apraksts pasākumiem, ko dalībvalsts veikusi, lai atgūtu attiecīgo summu – izvērsti skaidrojums, par pasākumiem, ko dalībvalsts/līgumslēdzējiestāde ir veikusi, lai atgūtu neatbilstoši izmaksāto finansējumu, bez jau minētās obligātās dokumentācijas, pievienojot arī citu papildus dokumentāciju (piemēram, tiesas lēmumus/spriedumus, ja tādi ir), kas pamatotu dalībvalsts darbības nepamatoti izmaksātā finansējuma atgūšanai.

EK ir jāsniedz informācija par dalībvalsts, tai skaitā, bet ne tikai līgumslēdzējiestādes pasākumiem, kas veikti, lai atgūtu attiecīgo summu.

23.2. Finanšu ministrija, ņemot vērā līgumslēdzējiestādes iesniegto informāciju un nepieciešamo dokumentāciju, informē Eiropas Komisiju ar atsevišķu paziņojumu¹⁹ (ciktāl tas ir iesniedzams) par to, cik liela ir neatgūtā summa un kādēļ šī summa būtu jāsedz Eiropas Komisijai vai dalībvalstij vai arī šī informācija tiek iesniegta, ziņojot progresa informāciju EK/OLAF IMS par konkrēto neatbilstības gadījumu saskaņā ar šo vadlīniju 17.punktu.

23.3. Dalībvalstij neatbilstoši veiktie izdevumi nav jāatlīdzina Eiropas Savienības budžetā, ja (1) Eiropas Komisija informē dalībvalsti par to, ka piekrīt izdevumus segt no ES vispārējā budžeta, vai arī (2) ja viena gada laikā kopš paziņojuma iesniegšanas Eiropas Komisija neprasa sniegt informāciju²⁰ un rakstiski neinformē dalībvalsti par tās nodomu sākt izmeklēšanu saistībā ar šo summu vai nepieprasa dalībvalstij turpināt atgūšanas procedūru.

¹⁸ Komisijas 2005.gada 12.decembra Regula (EK) Nr.2035/2005, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1681/94 par pārkāpumiem struktūrpoltikas finansēšanā un nepareizi izmaksātu līdzekļu atgūšanu un par informācijas sistēmas izveidi šajā jomā

¹⁹ Līdz katra gada 31. martam nosūtīt paziņojumu saskaņā ar Komisijas 2006.gada 8.decembra Regulas (EK) Nr. 1828/2006 kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu 20. pantu

²⁰ Komisijas 2006.gada 11.jūlija Regulas (EK) Nr.1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) 70. panta 2. punkta nolūkā

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 20 no 26

23.4. Ja Eiropas Komisija nepiekrīt dalīties zaudējumos, Finanšu ministrija sadarbībā ar attiecīgo atbildīgo iestādi/līgumslēdzējierādītādi ziņo turpmāko rīcību MK, ietverot informāciju informatīvajā ziņojumā²¹ vai arī attiecīgā AI iesniedz MK atsevišķo informatīvo ziņojumu par situāciju un turpmāko rīcību.

VI Informācijas ievade VIS un EK/OLAF IMS

24. Līgumslēdzējierādītādei ir pienākums ievadīt informāciju VIS par visām konstatētajām neatbilstībām atbilstoši ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmas Biznesa rokasgrāmatai, Biežāk uzdotie jautājumi;
25. Dati par neatbilstību ir jāievada VIS piecu darba dienu laikā pēc tam, kad, izvērtējot pieejamo informāciju, līgumslēdzējierādītāde ir pieņēmusi lēmumu par neatbilstību („Ziņojuma sagatavošanas datums”²²).
26. Informāciju par ziņojamām neatbilstībām EK/OLAF ievada IMS saskaņā ar EK/OLAF izstrādātajā lietotāja rokasgrāmātā²³, kā arī neatbilstību darba grupas protokolos iekļautajām norādēm par atsevišķu EK/OLAF IMS sadaļu aizpildīšanu, nodrošinot četru acu principu. Šādi informācijas ievades IMS nodrošināšanai:
- 26.1. Atbilstoši MK noteikumu Nr.740 42.punktam un III sadaļai „Ziņošana Eiropas Komisijai par konstatēto neatbilstību” līgumslēdzējierādītādei rakstiski jāiesniedz VI informācija par institūcijas pārstāvjiem, izmaiņām lietotāju tiesībās, jauniem lietotājiem un cita informācija saistībā ar nepieciešamību piešķirt, precizēt, dzēst lietotāju tiesības ziņošanai par neatbilstībām, izmantojot EK/OLAF IMS, kas nodrošina drošu datu apmaiņu starp EK un katru ES fondu vadībā iesaistīto institūciju.
- 26.2. Gadījumos, kad ir panākta vienošanās vadlīniju 13.punktā minētajā darba grupas sanāksmē, līgumslēdzējierādītādei informācija, atbilstoši EK Regulai, jāievada EK/OLAF IMS sistēmā divu mēnešu laikā no ceturkšņa par kuru notiek vadlīniju 13.punktā minētā sanāksme:
- 26.2.1. par kārtējā gada I ceturksni – līdz kārtējā gada 1. jūnijam;
- 26.2.2. par kārtējā gada II ceturksni – līdz kārtējā gada 1. septembrim;
- 26.2.3. par kārtējā gada III ceturksni – līdz kārtējā gada 1. decembrim;
- 26.2.4. par kārtējā gada IV ceturksni – līdz nākamā gada 1. martam.
- 26.3. Lai nodrošinātu EK/OLAF IMS ievadīto datu kvalitāti līgumslēdzējierādītāde piecu darbdienu laikā pēc 13.punktā minētās darba grupas sanāksmes vai izsūtītā protokola projekta, ja sanāksme notiek rakstiskajā procedūrā, nodrošinot četru acu principu, ievada

²¹ [Informatīvais ziņojums par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības fondu investīciju aktualitātēm](#)

²² Vēstules/paziņojuma datums FS par konstatēto neatbilstību, neatbilstības lēmuma vai darba grupas, kurā pieņemts lēmums par konstatēto neatbilstību datums, atkarībā no iestādes iekšējās procedūras, kādā tā pieņem lēmumus par neatbilstībām

²³ Pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē – <http://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi> (10.2., 10.3. un 10.4.punkts).

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 21 no 26

un apstiprina EK/OLAF IMS ziņojamos gadījumus, par kuriem panākta vienošanās sanāksmē.

- 26.4. VI atbildīgie darbinieki **trīs darbdienu laikā** pēc šo vadlīniju 26.3.punktā minētā termiņa veic ziņoto datu kvalitātes pārbaudi EK/OLAF IMS. Pārliecinās, ka dati ir ievadīti noteiktajā termiņā, tie ir pilnīgi, un atbilstoši prasībām. VI elektroniski informē līgumslēdzējiestādi par ievadīto datu saskaņošanu vai nepieciešamajiem precizējumiem.
- 26.5. Līgumslēdzējiestāde vienas darbdienu laikā pēc 26.4.punktā minētā termiņa veic precizējumus atbilstoši VI atbildīgā darbinieka norādījumiem, saskaņo tos ar atbildīgo darbinieku, pabeidz ievadi un nosūta ziņojumu EK/OLAF. Jāņem vērā, ka pēc pogas „Send” nospiešanas vairs nav iespējami labojumi.

VIII Neatbilstību slēgšana

27. Neatbilstību lietu slēdz gadījumos, ja:

- 27.1. Tiek pieņemts lēmums, ka identificētais gadījums nav uzskatāms par neatbilstību (*piemēram, AI, SI, pārvērtējot situāciju, pieņem šādu lēmumu*);
- 27.2. Visi neatbilstoši veiktie izdevumi ir atgūti;
- 27.3. Maksātnespējas process tiek izbeigts sakarā ar maksātnespējas procesa pabeigšanu;
- 27.4. Maksātnespējas process tiek izbeigts sakarā ar tiesas nolēmumu par maksātnespējas procesa izbeigšanu un pabeigta saistību dzēšanas procedūra vai uzņēmums likvidēts;
- 27.5. Pēc EK apstiprinājuma, ka dalībvalstij nav jāatlīdzina ES ieguldījums²⁴, saņemšanas;
- 27.6. Ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams atgūt maksājumus, piemēram – uzņēmumam ir neatbilstoši veikti izdevumi, taču ārkārtēju neparedzamu apstākļu dēļ (piemēram, plūdi, vētras, ugunsgrēki u.c.), tos nav iespējams atgūt.

²⁴ Atbilstoši Deleģētās regulas (ES) Nr.2016/568 1.pantam (šo vadlīniju 1.pielikuma 8.punkts);

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 22 no 26

PIELIKUMS

Neatbilstību piemēri

1. piemērs.

Neatbilstības veids: Iepirkuma vai konkurences normu pārkāpums (piemēram, neatbilstošas iepirkumu procedūras piemērošana, sarunu procedūras piemērošana, nepastāvot neparedzamiem apstākļiem u.tml.)

Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas, nenodrošinot atbilstību EK publiskā iepirkuma direktīvās noteiktajām publicitātes prasībām, taču iepirkums tika zināmā mērā publicēts. Pasūtītājs ir publicējis paziņojumu IUB mājas lapā un oficiālajā izdevumā „Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” par līgumu atklāta konkursa gadījumā, paredzamā kopējā līgumcena būvdarbu gadījumā 3 500 000 eiro, bet paziņojums satur neprecīzu informāciju, kas nenodrošina potenciālo pieteicēju ar nepieciešamo informāciju, lai viņa piedāvājums tiktu adekvāti sagatavots un nonāktu pie pasūtītāja, attiecīgi tiek piemērota finanšu korekcija.

Neatbilstības identificēšanas veids: Maksājumu pieprasījuma pārbaude

2. piemērs

Neatbilstības veids: Cita neatbilstība (Piemēram – trūkstoši vai neatbilstoši sagatavoti attaisnojuma dokumenti)

Sadarbības iestāde, veicot aprūpes centra „XXX” projekta XI uzraudzību, pārbaudot maksājuma pieprasījumus, secināja, ka vairākkārtīgi precizējot progresa pārskatu un maksājumu pieprasījumu par 1.pārskata periodu, joprojām nebija iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, lai trešajai personai būtu iespējams gūt priekšstatu par paveikto darbu un veiktajiem maksājumiem, turklāt arī 2. un 3.pārskata perioda iesniegtajos dokumentos bija līdzīgas nepilnības. Pārskata periodi tika apvienoti (1.-3.periods), kuru pārbaudē tika secināts, ka ir pretrunīgs un nepilnīgs darba algu izmaksu aprēķins, kā arī daļa no plānotajiem rezultātiem nav sasniegti, kaut arī darba alga izmaksāta pilnā apjomā, nav iesniegti daļa no attaisnojošiem izdevumiem, nav sniegti skaidrojumi par pārējiem projekta izdevumiem (degviela, komandējumi).

Neatbilstības identificēšanas veids: Maksājumu pieprasījuma pārbaude.

3.piemērs.

Neatbilstības veids: Noteikto ieviešanas nosacījumu pārkāpšana (piemēram, neatbilstošs administratīvo izdevumu (t.sk. atalgojumu) aprēķins)

Kontrole X pēc attiecīgu dokumentu iesniegšanas pie maksājuma pieprasījuma konstatēja neatbilstību Projekta X3 ietvaros rīkotajā seminārā, kurš tika noorganizēts tikai daļēji. Tā kā, projektā bija izvēlēts kopsummas maksājums (konstants lielums, kas balstīts uz rezultātu, līdz ar to nevar tikt koriģēts atbilstoši projekta darbības izpildes pakāpei), nav iespējams atgūt

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 23 no 26

neatbilstoši veiktos izdevumus tikai par to projekta daļu, kura nav izpildīta. Balstoties uz kopsummas maksājuma būtību šajā gadījumā tika piemērota finanšu korekcija 100% apmērā par visu kopsummas maksājumu.

Neatbilstības identificēšanas veids: Maksājumu pieprasījumu pārbaude.

4.piemērs.

Neatbilstības veids: Noteikto ieviešanas nosacījumu pārkāpšana (projekta mērķu un projekta rezultātu nesasniegšana)

Infrastruktūras attīstības projektā paredzēts būvēt jaunu pirmsskolas izglītības iestādi. Projekta iesniedzējs ir saņēmis papildus punktus par to, ka projekta ietvaros objektā paredzēts izbūvēt liftu, lai nodrošinātu vides pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti. Kontroles X laikā tiek konstatēts, ka nav izbūvēts lifts un netiek nodrošināta vides pieejamība cilvēkiem ar invaliditāti, piemēram, nav iespējas nokļūt ēkas otrajā stāvā, kur atrodas aktu zāle. Šajā gadījumā var piemērot 25% finanšu korekciju, jo projektā nav īstenotas plānotās darbības vienlīdzīgu iespēju horizontālās prioritātes jomā, kā arī nav ievērotas Latvijas Republikas būvnormatīvu prasības, kas ietekmē arī ES fondu pareizu izlietojumu.

Neatbilstības identificēšanas veids: pārbaudes projekta īstenošanas vietā (gan atbildīgo iestāžu, gan sadarbības iestāžu, gan VI, revīzijas iestādes, maksājumu iestādes, sertifikācijas iestāžu, kā arī Eiropas Komisijas veiktās pārbaudes)

5.piemērs.

Neatbilstības veids: Noteikto ieviešanas nosacījumu pārkāpšana (piemēram- izdevumi, kas radušies pirms vai pēc attiecināmības perioda).

Noslēguma pārskata izvērtēšanā projektā par marketinga materiālu izgatavošanu tika konstatēts, ka turpmāk minētās noslēguma pārskatā ietvertās attiecināmās izmaksas nav attiecināmas finansēšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un saskaņā ar līguma prasībām ir samazinātas.

Kopējās marketinga materiālu izmaksas sastāda eiro 11 100, no kuriem eiro 6100 ir neattiecināmas izmaksas pamatojoties uz MK noteikumu Nr. 851 26.1. apakšpunktu, kurā noteikts, ka aktivitātes ietvaros neattiecināmas ir izmaksas, kas radušās pirms līguma par projekta īstenošanu noslēgšanas (Līgumi, kas par marketinga materiālu izgatavošanu noslēgti pirms līguma ar sadarbības iestādi noslēgšanas).

Neatbilstības identificēšanas veids: Cits veids (sertifikācijas iestāde, veicot izdevumu deklarāciju pārbaudi)

6.piemērs.

Neatbilstības veids: Nespēja pildīt līguma/vienošanās nosacījumus (projekta īstenošanas pārtraukšana (piemēram, projekta izmaksu sadārdzinājuma dēļ))

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 24 no 26

Ja tiek lauzts līgums izmaksu sadārdzinājuma dēļ.

Zemnieku saimniecība (ZS) ir saņēmusi ES fondu līdzfinansējumu 75% jeb 300 000 eiro apmērā trīs labības kombainu iegādei par kopējo summu 400 000 eiro, tādejādi plānojot piecu gadu laikā palielināt graudu ražošanas apjomus par 30%. Taču nākamajā gadā pēc piešķirtā ES fondu līdzfinansējuma saņemšanas kombainu novietnē izceļas ugunsgrēks, un visi trīs kombaini tiek iznīcināti. Bez šīs tehnikas ZS nespēj nodrošināt plānoto ražošanas apjomu pieaugumu. Pārbaudē tiek konstatēts, ka ZS nav izpildījusi ugunsdrošības noteikumus kombainu novietnē, kā arī iegādātā tehnika iznīcības brīdī nav bijusi apdrošināta. ZS rīcībā nav arī pietiekamu finanšu resursu, lai nodrošinātu jaunu kombainu iegādi. Šajā gadījumā ir radītas būtiskas pārmaiņas, jo aprīkojuma iznīcināšana ir ietekmējusi darbības būtību – ZS bez iznīcinātās tehnikas nespēj nodrošināt savu produktīvo darbību, kā arī ir pārkāpti darbības īstenošanas nosacījumi. Tā kā viss ES fondu atbalsts tika novirzīts labības kombainu iegādei (attiecībā uz kuru iestājušās būtiskas pārmaiņas) un ar to saistītām atbalsta aktivitātēm (projekta vadībai un publicitātei), atbalsta saņēmējam ir jāatmaksā ES fondu piešķirtais līdzfinansējums 100% apmērā, kas ir 300 000 eiro

Neatbilstības identificēšanas veids: Eiropas Komisijas audits

7.piemērs.

Neatbilstības veids: Iespējams interešu konflikts.

Interneta portālā „XY” ir parādījusies informācija par Eiropas Savienības projektu iesniegumu vērtētāju saistību ar projektu iesniedzējiem. VI saistībā ar publicēto informāciju lūdz atbildīgo iestādi pārliecināties par konkrēto gadījumu. Pēc informācijas pārbaudes tiek atklāts, ka Projektu iesniegumu vērtēšanas komisijas sastāvā un projektu vērtēšanā ir iekļauti pārstāvji no institūcijām, kuri tajās ieņem vadošus amatus, tādejādi veidojot interešu konflikta risku. Interešu konflikts veidojas gadījumā, ja konkrētie pārstāvji vērtē projektu iesniegumus, ko iesniedz šīs institūcijas. Tiek pieņemts lēmums par jau apstiprināto projektu atcelšanu un jaunas projektu iesniegumu vērtēšanas komisijas izveidi.

Neatbilstības identificēšanas veids: Cits veids (ar iespējamu neatbilstību iegūta informācija no trešajām personām (piemēram, masu medijos publicēta informācija)).

Sadarbības iestāde, veicot maksājuma pieprasījuma pārbaudi, konstatēja, ka finansējuma saņēmēja valdes priekšsēdētājs projekta ietvaros noslēdzis darba līgumu ar savu dēlu. Sadarbības iestāde konstatēto lūdza izvērtēt arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) un, ņemot vērā KNAB sniegto atzinumu, sadarbības iestāde piemēro finanšu korekciju.

Neatbilstības identificēšanas veids: maksājumu pieprasījumu pārbaude.

8.piemērs.

Neatbilstības veids: Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 25 no 26

Sadarbības iestādei, veicot SIA „XXX” projekta XI uzraudzību, radās aizdomas par izziņas Nr.X par nodokļu nomaksu autentiskumu. Līdz ar ko sadarbības iestāde no VID pieprasīja apliecinājumu par visu SIA „XXX” sadarbības iestādei iesniegto VID izziņu autentiskumu un informāciju par iespējamo nodokļu parādu, ieskaitot iesniegtās izziņas projektā.

VID pārstāvis apliecināja, ka vizuāli iepazīstoties un apskatot grantu shēmas projekta VID izsniegtās izziņas Nr.Y kopiju, paraksti uz tās ir viltoti un pārbaudot VID uzskaites reģistrus, konstatēts, ka izziņa nav izsniegta un nav reģistrēta kā izejošs dokuments. Kā arī norāda, ka projekta iesnieguma iesniegšanas dienā SIA „XXX” nodokļu parāds bija 850 eiro.

Neatbilstības identificēšanas veids: maksājumu pieprasījumu pārbaude (maksājumu dokumentācijas (t.sk. pamatojošo dokumentu) pārbaude, pirms atbildīgā vai sadarbības iestāde ir sagatavojusi maksājuma uzdevumu finansējuma saņēmēja)

Izmeklēšanas norise: *Ir uzsākts Kriminālprocess. Tika panākta vienošanās par saņemtā finansējuma atmaksu.*

Papildus veiktie pasākumi:

Sadarbības iestāde ieturējusi summu 30 000 eiro. Sadarbības iestāde un SIA „XXX” parakstīja vienošanos par saņemtā finansējuma atmaksu 70 000 eiro apmērā. Sakarā ar to, ka SIA „XXX” nav ievērojis noslēgtās vienošanās noteikumus, sadarbības iestāde cēlusi prasību par līdzekļu piedziņu no SIA „XXX”. Tiesa ir pieņēmusi lēmumu par sadarbības iestādes prasības nodrošinājumu un apķīlājusi SIA „XXX” mantu. SIA „XXX” apstrīdējusi tiesas lēmumu par prasības nodrošinājumu, taču tiesa minēto lēmumu atstājusi spēkā. Policijā ir uzsākts kriminālprocess par sadarbības iestādei iesniegtajiem, iespējams, viltotajiem dokumentiem

9. piemērs.

Neatbilstības veids: Cita neatbilstība.

2006.gadā tika konstatēts, ka LR iepirkumu likumdošana iepirkuma jomā neatbilst EK direktīvām 2004/17/EK un 2004/18/EK, proti, uzņēmuma pieredzes kritērijs varēja tikt izmantots pretendentu atlasē, nosakot minimālo prasību līmeni, kas apliecina pretendenta spējas pasūtījumu izpildīt, taču šī kritērija izmantošana nav pieļaujama pašā vērtēšanas procesā, piešķirot par to punktus, tādejādi veiktie iepirkumi atbilstoši likumam „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, kas bija spēkā līdz 2006.gada 1.maijam un paredzēja, ka uzņēmuma pieredzes kritērijs var tikt izmantots vērtēšanas procesā, varēja neatbilst EK prasībām- šo iepirkumu izdevumi varēja būt neattiecināmi.

IUB, izskatot sūdzības par publiskajos iepirkumos pieļautajiem pārkāpumiem, secināja, ka pasūtītāji saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēles gadījumā pārkāpumus galvenokārt ir pieļāvuši, nosakot neatbilstošus piedāvājuma vērtēšanas faktoros, piemēram, kā vienu no pretendenta piedāvājuma vērtēšanas faktoriem nosakot pretendenta vai tā personāla pieredzi. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 31.marta direktīvas 2004/18/EK tiesiskajam regulējumam, kā arī Eiropas Kopienas Tiesas judikatūrai, ar pretendenta pieredzi un tā personāla pieredzi un kvalifikāciju saistīti vērtēšanas faktori ir nosakāmi kā atlases kritēriji, nevis kā piedāvājumu vērtēšanas kritēriji, jo pretendenta un tā personāla vērtēšanas

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas ziņošanai par ES fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadības nodaļa	Apstiprināts: Vadošās iestādes vadītājs A. Eberhards	Variants: 6	Datums skatāms laika zīmogā	Lappuses: 26 no 26

mērķis nav noteikt saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, bet gan raksturot minimālo prasību līmeni, no kura vadoties, pasūtītājs var pārliecināties par pretendentu spēju izpildīt attiecīgo publisko iepirkuma līgumu.

Tomēr, ņemot vērā to, ka ar pretendenta pieredzi saistīts vērtēšanas faktors LR nacionālajos normatīvajos aktos no 2003.gada 10.jūlija, kad tika veikti grozījumi likumā "Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" līdz 2006.gada 1.maijam, bija iekļauts, Iepirkumu uzraudzības birojs uz minēto neatbilstību pasūtītājiem nenorādīja.

Lai tiktu apzināts iepirkumu skaits, kā arī to summas, kas varēja būt veikti neatbilstoši EK direktīvām 2004/17/EK un 2004/18/EK, tādējādi nosakot precīzu neattiecināmo izdevumu summu, VI izveidoja darba grupu. Darba grupas ietvaros tika izskatīti visi iepirkumi, kas veikti struktūrfondu projektos saskaņā ar likumu „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” un kuros uzņēmuma pieredze tika izmantota kā piedāvājuma vērtēšanas kritērijs. Pēc veiktajām detalizētajām finansējuma saņēmēju pārbaudēm tika konstatēts, ka piecos projektos šis uzņēmuma pieredzes kritērijs ir izrādījies izšķirošs konkursa uzvarētāja noteikšanā. Tika aprēķināta šo piecu iepirkumu kopējā summa un veikta korekcija un atbilstoši koriģēta ERAF izdevumu deklarācija par 90 471 eiro (tai skaitā ERAF finansējums – 67 876 eiro).

Lai vadības un kontroles sistēmā novērstu situāciju, ka ir iespējams veikt iepirkumus par kritēriju izmantojot pretendenta pieredzi, tika nodrošinātas nepieciešamā izmaiņas LR publisko iepirkumu tiesiskajā regulējumā. 2006.gada 1.maijā stājās spēkā jauns likums- Publisko iepirkumu likums (iepriekšējā- „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” vietā).

Neatbilstības identificēšanas veids: pārbaudes projekta īstenošanas vietā (gan atbildīgo iestāžu, gan sadarbības iestāžu, gan VI, revīzijas iestādes, maksājumu iestādes, sertifikācijas iestāžu, kā arī Eiropas Komisijas veiktās pārbaudes).

10. piemērs

Neatbilstības veids: Cita neatbilstība.

Sadarbības iestāde, izskatot finansējuma saņēmēja iesniegto pēdējo pēc-projekta pārskatu par "N" gadu konstatēja, ka pēc-projekta pārskata B pielikumā attiecināmo un neattiecināmo izmaksu īpatsvara (procentos) proporcija par "N" gadu ir 97%, savukārt līguma E daļā apstiprinātā attiecināmo un neattiecināmo izmaksu īpatsvara (procentos) proporcija ir 98%. Tika konstatēta pārmērīga 1% kompensācija, t.i., tā neatbilst Ministru kabineta noteikumiem par aktivitātes īstenošanu. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem, finansējuma saņēmējiem, kuriem pēdējā pēc-projekta pārskatā B pielikumā faktiski norādītā attiecināmo un neattiecināmo izmaksu īpatsvara proporcija procentos ir mazāka par projekta E daļā norādīto attiecināmo un neattiecināmo izmaksu īpatsvara proporciju procentos, jāiesniedz izziņa par nepieciešamajiem grozījumiem līgumā, ja nepieciešams, samazinot attiecināmās izmaksas un nodrošinot, ka pārmērīgas kompensācijas nav. Ņemot vērā iepriekš minēto finansējuma saņēmējs iesniedza izziņu par nepieciešamajiem līguma grozījumiem, ar kuriem tiek samazināta attiecināmo un neattiecināmo izmaksu īpatsvara (procentos) proporcija no 98% uz 97%. Attiecīgi tiek samazinātas projekta attiecināmās izmaksas.